

Estructura de computadors

Miquel Albert Orenge
Gerard Enrique Manonellas

PID_00177051

Material docent de la UOC

Universitat Oberta
de Catalunya

www.uoc.edu

Miquel Albert Orenga

Llicenciat en Informàtica per la Universitat Autònoma de Barcelona. Professor de l'Escola Universitària Tomàs Cerdà (centre adscrit a la UAB). Desenvolupa la seva activitat docent en les àrees d'estructura i arquitectura de computadores, xarxes i bases de dades.

Gerard Enrique Manonellas

Llicenciat en Informàtica per la Universitat Autònoma de Barcelona. Professor de l'Escola Universitària Tomàs Cerdà (centre adscrit a la UAB). Desenvolupa la seva activitat docent en les àrees d'estructura i arquitectura de computadores i SOA.

L'encàrrec i la creació d'aquest material docent han estat coordinats pels professors: Montse Serra Vizern, David Bañeres Besora (2011)

Primera edició: setembre 2011
© Miquel Albert Orenga, Gerard Enrique Manonellas
Tots els drets reservats
© d'aquesta edició, FUOC, 2011
Av. Tibidabo, 39-43, 08035 Barcelona
Disseny: Manel Andreu
Realització editorial: Eureka Media, SL
Dipòsit legal: B-23.645-2011

Els textos i imatges publicats en aquesta obra estan subjectes –llevat que s'indiqui el contrari– a una llicència de Reconeixement-Compartir igual (BY-SA) v.3.0 Espanya de Creative Commons. Podeu modificar l'obra, reproduir-la, distribuir-la o comunicar-la públicament sempre que en citeu l'autor i la font (FUOC. Fundació per a la Universitat Oberta de Catalunya), i sempre que l'obra derivada quedi subjecta a la mateixa llicència que el material original. La llicència completa es pot consultar a <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/es/legalcode.ca>

Continguts

Mòdul didàctic 1

El computador

Miquel Albert Orenga i Gerard Enrique Manonellas

1. El computador
2. Arquitectura Von Neumann
3. Arquitectura Harvard
4. Evolució dels computadores

Mòdul didàctic 2

Joc d'instruccions

Miquel Albert Orenga i Gerard Enrique Manonellas

1. Joc d'instruccions
2. Modes d'adreçament

Mòdul didàctic 3

El processador

Miquel Albert Orenga i Gerard Enrique Manonellas

1. Organització del processador
2. Cicle d'execució de les instruccions
3. Registres
4. Unitat aritmètica i lògica
5. Unitat de control
6. Computadors CISC i RISC

Mòdul didàctic 4

Sistema de memòria

Miquel Albert Orenga i Gerard Enrique Manonellas

1. Característiques de les memòries
2. Jerarquia de memòries
3. Memòria cau
4. Memòria interna
5. Memòria externa

Mòdul didàctic 5

Sistema d'entrada/sortida

Miquel Albert Orenga i Gerard Enrique Manonellas

1. Aspectes bàsics de l'E/S
2. E/S programada
3. E/S amb interrupcions
4. E/S amb accés directe a memòria
5. Comparació de les tècniques d'E/S

Mòdul didàctic 6

Programació en ensamblador (x86-64)

Miquel Albert Orenge i Gerard Enrique Manonellas

1. Arquitectura del computador
2. Llenguatges de programació
3. El llenguatge d'ensamblador per a l'arquitectura x86-64
4. Introducció al llenguatge C
5. Conceptes de programació en ensamblador i C
6. Annex: manual bàsic del joc d'instruccions

Mòdul didàctic 7

L'arquitectura CISCA

Miquel Albert Orenge i Gerard Enrique Manonellas

1. Organització del computador
2. Joc d'instruccions
3. Format i codificació de les instruccions
4. Execució de les instruccions

Bibliografía

Angulo, J. M. (2003). *Fundamentos y Estructura de Computadores* (2a. edición). Paraninfo.

Angulo, J. M. (2006). *Microcontroladores PIC. Diseño práctico de aplicaciones. Segunda parte: PIC16F87X, PIC18FXXXX* (2a. edición). McGraw-Hill.

Angulo, J. M. (2007). *Microcontroladores PIC. Primera parte* (4a. edición). McGraw-Hill.

Dandamundi, S. (2005). *Guide to Assembly Language Programming in Linux* (1a. edición). Springer.

Charte, F. (2003). *Ensamblador para DOS, Linux i Windows* (1a. edición). Anaya Multimedia.

Duntemann, J. (2009). *8088-8086/8087 Assembly Language Step-by-Step. Programming with Linux* (3a. edición). John Wiley Publishing.

Hamacher, C.; Vranesic, Z.; Zaky, S. (2003). *Organización de computadores* (5a. edición). McGraw-Hill.

Hennessy, John L.; Patterson, David A. (2002). *Arquitectura de computadores. Un enfoque cuantitativo* (1a. edición). McGraw-Hill.

Miguel, Pedro de (2004). *Fundamentos de los computadores* (9a. edición). Thomson-Paraninfo.

Patterson, David A.; Hennessy, John L. (2009). *Computer organization and design. The hardware/software interface* (4a. edición). Morgan Kaufmann.

Prieto, A.; Lloris, A.; Torres, J. C. (2006). *Introducción a la Informàtica* (4a. edición). McGraw-Hill.

Stallings, W. (2006). *Organización y arquitectura de computadores* (7a. edición). Prentice Hall.

Stallings, W. (2009). *Computer Organization and Architecture: Designing for Performance* (8a. edición). Prentice Hall.

Documents electrònics

AMD64. *Architecture Programmer's Manual. Volum 1: Application Programming.*
<http://support.amd.com/us/Processor_TechDocs/24592.pdf>

AMD64. *Architecture Programmer's Manual. Volum 2: System Programming.*
<http://support.amd.com/us/Processor_TechDocs/24593.pdf>

AMD64. *Architecture Programmer's Manual. Volum 3: General-Purpose and System Instructions.*
<http://support.amd.com/us/Processor_TechDocs/24594.pdf>

Intel→ **64; IA-32**. *Architectures Software Developer's Manuals*.
<<http://www.intel.com/products/processor/manuals/>>